

Budgetaftale 2019-22

Hillerød Byråd

Den økonomiske ramme for vores budget er stram. Der er mærkbare besparelser på store og små serviceområder, for alle områder i kommunen bidrager til, at vi kan vedtage det budget i balance, som vi skal. Der er spareforslag, som vi er nødt til at vedtage uden at nogen har ønsket dem, og som har konsekvenser for borgerne, medarbejderne, institutionerne og dem, der arbejder frivilligt. Det er vigtigt for Hillerød Byråd at tage politisk ansvar for, hvordan disse besparelser gennemføres af vores institutioner, uanset om nogle besparelser er meget konkrete, mens andre reducerer et områdes ramme. Disse hensyn betyder, at vi ikke fuldt ud overholder de principper for økonomistyring, som byrådet har vedtaget.

Selv med disse besparelsesforslag skal der arbejdes hårdt med at sikre fremtidig finansiering til ikke mindste det specialiserede socialområde og sundhed.

Vores kommunes økonomi begrænses af ændringer udefra, som for eksempel nye regler på parkeringsområdet, opdatering af data i tilskud- og udligningssystemet for udlændinges uddannelsesniveau og højere skøn for overførselsudgifter for 2019 og frem. Derudover har flere og flere borgere brug for kommunens støtte. Vi har haft stigende udgifter i vores budgetopfølgninger, og vi budgetterer med øgede udgifter til sundhed og det sociale område.

Budgetperioden er flerårig, og vi arbejder med flerårige udviklingsplaner på de områder, som er omfattet af konstitueringsaftalen for Hillerød Byråd for valgperioden 2018-21. Der er anlægsopgaver, vi gerne vil løse hurtigere, men som må vente til senere budgetår. Der er også serviceopgaver, vi gerne vil styrke, men som der ikke kan tildeles flere penge nu, og der er støtteværdige formål og samarbejdsprojekter, som må vente med at blive til noget.

Befolkningsprognosen anslår, at der kommer 2.900 nye borgere til Hillerød Kommune frem mod 2022. Udgifterne hertil på de største velfærdsområder lægger vi fuldt ud ind i budget 2019-22. På indtægtssiden indregner vi et beløb i tilskud og udligning, som om kun 66% af vores forventning til befolkningsvæksten blev til virkelighed.

Forliget tager udgangspunkt i direktionens budgetforslag 2019-22, som blev førstebehandlet af byrådet den 29. august 2018 og oversendt til byrådets andenbehandling den 10. oktober 2018. Det overholder landsdækkende aftaler om serviceloft og anlægsramme. Vi afdrager på den langsigtede gæld, og i 2023 er det store lån, som blev optaget i forbindelse med kommunesammenlægningen, indfriet.

Hillerød Kommune vælger statsgaranteret skatteudskrivningsgrundlag for 2019. Skatteprocenten er uændret på 25,6, grundskyldspromillen er uændret på 20,650 og dækningsafgiften på erhvervsjendomme fastholdes på 9,4 0/00 i 2019.

Ved budgettering med selskabsskat tager byrådet udgangspunkt i det kendte niveau for indtægterne i 2019 og fremskriver dem med KL's forventninger til udviklingen på landsniveau.

Projekter på anlægsplanen og renoveringsprojekter på driftsbudgettet vil skulle prioriteres og udmøntes ved en beslutning i byrådet.

Lejlighederne i Horsevænget skal være sunde at bo i, og vi sætter derfor penge af til at forstærke indsatsen for at fjerne skimmelsvampen.

For at opnå budgetbalance pålægger vi som tidligere år direktionen at spare på forvaltningen. Forvaltningen yder direkte service til borgere og virksomheder, og skal fortsat yde kvalificeret styring og understøttelse af de decentrale institutioners service. Sideløbende med politisk betjening skal forvaltningen drive kommunens faglige og tværfaglige udvikling på højt niveau, og klargøre kommunens fysiske udbygning til fremtidens borgere og virksomheder. Udvikling, planlægning, gennemførelse af opgaver, og den daglige strategiske ledelse, indfries på et budget hvor en række funktioner samtidig skal prioriteres. Prioriteringerne drejer sig om demenskoordination, Agenda 21 arbejde, og indsatsen for gennem en fast kontaktperson at kunne fastholde de unge med behov for det i en ungdomsuddannelse eller beskæftigelse.

Kommunen skal fortsat omstille og forandre, det skal ske i en fair proces, hvor medarbejderne er inddraget i processen om at udvikle og nå målene, baseret på gensidig tillid og involvering. Det er vigtigt for fortsat at kunne rekruttere og fastholde kvalificeret arbejdskraft.

Hillerød Kommune – udvikling og tilflytning

1. Vores kommune har den målsætning, at her skal være godt at bo og leve, uddanne sig og arbejde. Lige nu bygges mange boliger, og der er uddannelser, arbejdspladser og et nyt hospital med station på vej. Vores byudvikling og flere nye borgere bidrager til at styrke kommunens økonomiske grundlag på sigt, så vi bliver flere til at betale den offentlige service, som vi ønsker os.
2. Vi har sikret, at vi kan finansiere den byudvikling, som er i gang, både den der har været i gang over nogle år i Ullerød, og den som kommer med det nye hospital og stationen i Favrholm. Det er store beløb, som udgør 126,5 mio.kr. i 2019-22 og flere i årene derefter alene i Favrholm. Vi fastholder vores princip om at budgettere med de udgifter, der skaber forudsætningerne for efterfølgende salgsindtægter af kommunalt ejede arealer. Da vi kun lægger salgsindtægter i budgettet med en færdig, bindende aftale, har vi et solidt budgetmæssigt udgangspunkt for byudviklingen.
3. Vi ønsker, at man kan føle sig velkommen som ny borger, og godt tilpas som borger, der allerede bor her. Der skal tages hensyn, når der bygges, og vi vil opfordre bygherrer på byudviklingsprojekter til at være i dialog med deres naboer i forbindelse med byggearbejdet. Vi vil ved egne byggeprojekter sikre os, at borgere kan finde de nyeste oplysninger om byggeprojektet, om midlertidige trafikløsninger, om sluttidspunktet for byggeriet o.s.v. på kommunens hjemmeside.

4. Flere af vores lokalsamfund og landsbyer har hver for sig opstillet ønsker og mål for deres udvikling eller bevaring. Skævinge er kommunens anden centerby med ønske om og mulighed for udbygning. Vi vil i den kommende planstrategi og kommuneplan arbejde med en bymidteplan for Skævinge, og vi vil gøre det i samarbejde med borgerne.
5. Vi vil gerne støtte livet i lokalsamfundene og muligheden for at samle sig i f.eks. lokalråd, og derfor sætter vi en pulje af til lokalrådenes arbejde. Puljen kan søges, og forvaltes af udvalget for borgerinvolvering på vegne af byrådets økonomiudvalg.
6. Byrådet har i 2018 vedtaget en strategi for *Smart City*. For at komme videre, skal der til budget 2020 udarbejdes forslag, f.eks. om at anvende Smart City-mulighederne i Favrholt og i udviklingen af Hillerød Slotsby. Den grundlæggende digitale infrastruktur skal sikres, så data kan anvendes til intelligent trafiktælling, intelligent gadelys og intelligent parkeringshenvisning, ligesom Wifi-løsninger i byen kan give kendskab til bevægelsesmønstre, så vi kan optimere driften og bruge denne viden ved planlægning af aktiviteter. Vi ønsker en handlingsplan til prioritering af de konkrete projekter.
7. Vi vil i 2019 igangsætte en debat om, hvordan vi i Hillerød Kommune bedst muligt kan leve op til FN's 17 verdensmål om bæredygtighed og velfærd. Vi starter dette arbejde i udvalget for borgerinvolvering, og mange fagudvalg arbejder med emner, som har med FN's verdensmål at gøre.

Reformdagsorden

8. En kommune som vores vil af mange grunde være i konstant forandring og udvikling, og vi vil undgå flest mulige rene spareforslag ved at arbejde med en reformtilgang og et budgetmæssigt perspektiv, der kan strække sig over flere år. Vi gennemfører ved denne budgetlægning 2 businesscases på det sociale voksenområde, der handler om henholdsvis at styrke opfølgningen på sager med potentiale for at borgerne kan blive mere selvhjulpne og at yde en mere fleksibel støtte til psykisk syge. Vi forventer, at der i begge tilfælde vil være et positivt provenu i budgetperioden.
9. Som et led i reformtilgangen deltager Hillerød Kommune i et frikommuneforsøg, hvor borgeren tilbydes én, fælles plan på tværs af serviceloven og beskæftigelsesloven. Planen er visuel, udformes i mødet mellem borgeren og sagsbehandlere fra begge områder, og sikrer, at borgeren er med til at sætte mål. Lovgivningen giver endnu ikke tilstrækkelige forenklingsmuligheder for kommunerne, men det vil vi arbejde for.
10. En analyse af taksterne på det specialiserede social- og specialundervisningsområde viser, at priserne på kommunale tilbud ikke stiger så meget som på de private tilbud. Hillerød Kommune arbejder sammen med kommuner i KKR Hovedstaden og Region Hovedstaden om en analyse for at sikre gode tilbud, og en økonomimodel med incitament til at oprette tilbud, som kan bruges på tværs af kommunegrænserne.
11. Nordic Health Lab er et udviklingslaboratorium oprettet og betalt af kommunen og hospitalet i forening, der som en del af projekt Livskraft skal sikre, at der kommer nye bud på sundhedsløsninger. Dermed bliver Nordic Health Lab en udviklings- og afprøvningsmulighed for nye teknologier og processer i et samarbejde mellem kommune, hospital, erhvervsliv og uddannelses- og forskningsinstitutioner. I første

omgang vil Nordic Health Lab være placeret på Nordsjællands Hospital, Hillerød for så at rykke til Favrholm under etableringen af det nye Nordsjællands Hospital.

12. Vi opretter en model for udvikling og fondsfinansiering af udvalgte projekter i forvaltningen til at understøtte arbejdet med at gennemføre mange af de mange, store projekter, som borgere, foreninger og byrådet har arbejdet sammen om at udvikle i indeværende år. Vi ønsker at følgende kendte projekter Torvet, Multiparken, Det aktive Gadekær og fornyelse af Hillerød Stadion får høj prioritering. Idrætsprojekterne vil ligeledes blive prioriterede i idrætsinvesteringsplanen.
13. Vi bruger konkurrenceudsættelse, hvor der er oplagt mulighed for at prøve markedet af, så vi sikrer, at vi betaler den rigtige pris, på aftalte vilkår og med den aftalte kvalitet. Det sker under hensyntagen til vores principper om, at udliciteringer skal have et betydeligt provenu set i forhold til investeringen af forvaltningens ressourcer og kompetencer i forbindelse med afklaring af opgaven, formulering af udbudsmaterialet og den efterfølgende kontrol med det leverede.
14. Vores kommunale udbud skal tilrettelægges, så flest mulige lokale virksomheder kan byde, ligesom der skal arbejdes med at sikre, at udbud udbydes til forskellige så nye, lokale firmaer får mulighed for at byde på opgaverne. Økonomiudvalget skal have forelagt en sag om regelgrundlaget på området, med forslag om, hvordan der kan blive inviteret det maksimale antal lokale tilbudsgivere.

Arkitekturpolitik

15. Når by og kommune udvikler sig, er der naturligt nok stor interesse for, hvor vi er på vej hen, hvordan kommer det hele til at se ud, hvordan kommer trafikken til at flyde, hvor rart bliver her at være? Derfor er arkitektur et af de store emner til debat. Den gældende kommuneplan indeholder overordnede principper for arkitekturen i kommunen: arkitektonisk tilpasning til omgivelserne, arkitektonisk bevaring i kulturmiljøer og arkitektonisk markering med spektakulært byggeri. I den kommende arkitekturpolitik vil klima, miljø og bæredygtighed også blive vigtige hensyn. Politikken vil både vedrøre bygninger, byrum og boligområder samt metoder for borgerinvolvering.
16. Vi vil have et fornyet Torv efter de planer, som mange har deltaget i arbejdet med, og som skal gøres helt færdige efter den høringsproces, der nu er i gang. Derfor afsætter vi midler til projektering af Torvet i 2019-20. Det videre arbejde er, ligesom en ny belægning i gågaderne, afhængigt af, at kloakeringsarbejdet i midtbyen er gennemført. Vi vil invitere fonde til at deltage i at udarbejde og anlægge projektet på denne særlige plads i hjertet af Nordsjælland.

Fremkommelighed

17. I løbet af dagen eller ugen bruger de fleste af os mere end et transportmiddel, og det vigtigste for os er at kunne komme hurtigt og sikkert frem. Bilisterne oplever, at

myldretiderne bliver værre. Bedre fremkommelighed kommer kun, når vi ser på alle trafikanters forhold, og derfor vil vi samle planer for fodgængeres, cyklisters, bilisters, buspassagerers og togrejsendes fremkommelighed i en fremkommelighedsplan, som har blik for sikkerhed, miljø og klima og indeholder en gennemgang af vores signalanlæg. Vi sætter flere penge af til bedre fremkommelighed.

18. Vi vil arbejde for at investeringer i veje og vejbelægninger bliver tilgodeset i forbindelse med jordsalg, og fremgå i budgettet som en infrastrukturpulje.
19. Vi ønsker at introducere Flextrafik i vores kommune, så vi kan tilbyde bedre kollektiv trafik i yderområder på tidspunkter, hvor der ikke er dækning med ordinær kollektiv trafik. Det vil samtidig være en mulighed for at dække ellers visiteret kørsel. På baggrund af et igangværende analysearbejde fremlægger forvaltningen en sag til politisk behandling.
20. Der bliver anlagt cykelsti bag FrederiksborgCentret syd for badmintonhallen og nord for svømmehallen, og i øvrigt på Holmegårdsvej, Tamsborgvej og Frejasvej, og der kommer ny cykel- og vejinfrastruktur i Ullerød, Favrholt og Frederiksbro.
21. Der er i 2019 budget til at undersøge, hvordan vi bedst kan trafiksikre strækningen Bendstrup-Lykkesholt. Der skal derfor til budget 2020 forelægges et anlægsønske til etableringsomkostningerne.
22. Det er meget vigtigt for os, at staten beslutter, at motorvejen til Hillerød bliver gjort færdig, og det arbejder vi for sammen med andre nordsjællandske kommuner og de virksomheder, der er helt afhængige af, at deres medarbejdere kan undgå spildtid. VVM for motorvejsforlængelsen forventes sendt i høring i september.
23. Når vi har Vejdirektoratets godkendelse, vil vi etablere den *shunt*, der skal løbe fra Hillerød Syd-afkørslen, forbi rundkørslen og derefter slutte sig til Peder Oxes Allé, og som allerede er en del af vores budget.
24. Vi arbejder for, at Lokaltog kan køre gennem Hillerød Station, så der ikke skal skiftes tog, når rejsende fra nord skal til den nye Favrholt Station og til hospitalet. Det kræver, at staten beslutter at lægge sporene om og afsætter penge til det.
25. Vi glæder os over, at Region Hovedstaden vil flytte Brødeskov Station og anlægge et nyt trinbræt i Nr. Herlev. Herved kan elever og medarbejdere på Hanebjerg Skole, Brødeskov, og mange andre, få større glæde af Lokaltog. Det er en kommunal opgave at afsætte midler til forpladsen, og forvaltningen vil udarbejde et anlægsønske herom til budget 2020.
26. Vi ønsker ligeledes, at der bliver arbejdet videre med et trinbræt ved Prinsens Vænge.
27. Vi vil videre med 'Trafiksikkerhedsplan 2016-26 for øvrige lokalsamfund', og på baggrund af erfaringerne med at prioritere mellem de største trafikale gener og de bedste løsninger i Nødebo, vil vi involvere beboere i andre bysamfund og landsbyer, og i øvrigt trække på lokale observationer og erfaringer og bruge vores sort-plet-analyse. Denne proces vil hjælpe os til at identificere og prioritere de trafiksikkerhedsløsninger, der giver de bedste muligheder, uanset om det kunne være en omfartsvej i Nr. Herlev eller en trafikchikane i Meløse. Det kræver anlægsmidler på budget 2020 og frem at

gennemføre trafikprojekter på denne måde, fordi vi både skal arbejde med trafiktællinger og med anlægsprojekter, der kan forbedre forholdene.

28. Vejstøj er et stigende og alvorligt problem, som mange borgere generes af, og vi vil behandle en sag om, hvordan vi kan arbejde med denne udfordring, om hvordan vi kortlægger vejstøj, og modeller til, hvordan man kan finansiere udbedring af problemer med støj fra trafikken.

Klimastrategi og miljøpolitik

29. I 2019 udarbejdes en ny klimastrategi, og arbejdet tager afsæt i det tværkommunale arbejde om Energi på Tværs, som har kortlagt mulige og nødvendige indsatsområder, der kan sikre, at vi bliver CO₂-neutrale senest i 2050. Visse sektorer kan opnå CO₂-frihed tidligere. Indsatsen omfatter direkte kommunale initiativer som forsatte investeringer i vores bygninger. Vi opretholder niveauet for energirenovering af kommunale bygninger på 10 mio. om året. Vores fremkommelighedsstrategi skal bidrage til et mindre klimaaftryk. Gennem vores ejerstrategi kan vi understøtte vores forsyningsselskabers arbejde for større bæredygtighed, og klimaarbejde vil også ske i netværket Hillerød Symbiose.
30. Vi er kommet til det sted i vores arbejde med at nedbringe CO₂-udledningerne, hvor vi skal have alle med for at nå målet, og vi vil involvere borgerne i at formulere vores nye klimastrategi. Det ville være spændende, hvis borgere i landsbyer eller bydele eller på anden vis, vil tage initiativer til, at vores klimaaftryk bliver mindsket markant, f.eks. ved at blive model-landsbyer eller -bydele.
31. Klimaforandringer er en af de største udfordringer, vi står overfor. Vi sætter penge af til en skybrudsplan, som kan sørge for, at klimasikringen kan gennemføres, hvor det er vigtigst og gå hånd i hånd med andre arbejder, så det samlet set kan gøres billigt muligt. Samtidigt sætter vi penge af til at fortsætte separatkloakering af kommunale ejendomme, så kommunen går forrest for at sikre os bedre mod oversvømmelser med forurenede spildevand. Den kommende spildevandsplan indeholder princippet om tilslutning til separatkloakering for private baseret på frivillighed, og den skal tage stilling til, hvordan der kan tages hensyn til miljøet og naturbevaring og opretholde rimelige takster på spildevandsområdet.
32. Vi vil sikre håndhævelse af vores kommende miljøpolitik for erhverv, og har besluttet at sikre penge til ekspertbistand.
33. Vi vil have mere blomstrende byer og områder i vores kommune, og dermed give naturen bedre plads. Det kan ske gennem initiativer, hvor borgere, foreninger, landmænd og kommune hjælper hinanden med at gøre mere varieret natur mulig og sørge for, at det der skal passes, bliver passet. Måske er der grøftekanter og rabatter, der kan live op, og måske er der mindre områder, der kan blomstre og holdes af dem, der bor nærmest, så de også får adgang til lidt jord. Natur, miljø og klimaudvalget vil arbejde med at få vores kommune til at fremstå imødekommende, grøn og venlig. Hvis dette arbejde munder ud i behov for investeringer, vil der blive udarbejdet anlægs- eller udvidelsesforslag til kommende budgetter.

Erhverv og uddannelse

34. Flere kommer i arbejde, færre er ledige i Hillerød Kommune, og virksomhederne har brug for medarbejdere. Vi vil sikre, at der er tilstrækkelige midler til, at ledige og sygemeldte borgere bevarer tilknytningen til arbejdsmarkedet eksempelvis igennem målrettet aktivering, efteruddannelse og hjælp til at søge job.
35. Beskæftigelseslovgivningen ændres, og vi vil udnytte de friere rammer, der bliver givet med regeringens nye udspil om at forenkle reglerne på beskæftigelsesområdet, så flere ledige får hjælp til at finde fodfæste på arbejdsmarkedet.
36. Vores virksomheder tiltrækker medarbejdere fra hele regionen, og vi har et velfungerende samarbejde med erhvervslivet gennem Nordsjællands Rekrutteringsservice (NRS), som bistår erhvervslivet med kvalificeret arbejdskraft til blandt andet de kommende års anlægsbyggerier.
37. Hillerød skal huse et nyt tværkommunalt erhvervshus, der skal gøre det enklere og mere effektivt at etablere sig som iværksætter og vokse som virksomhed. Huset kommer til at ligge hos C4 på Krakasvej, og styrker dermed vores C4 Videntcenter. Vi vil lægge op til, at den kommende samarbejdsaftale med C4 får fokus på at hjælpe virksomhederne med at opfylde deres behov for arbejdskraft i et samarbejde med Jobcenteret i Hillerød Kommune.
38. En kommune som vores, der med stor glæde lægger jord til mange virksomheder, beholder kun lidt af det, de betaler i skat, mens resten går til staten. Vi vil arbejde for en model, hvor virksomhederne ikke betaler mere, men hvor fordelingen bliver til større gavn for de kommuner, der lægger jord til. En sådan reform kunne mindske behovet for opkrævningen af dækningsafgiften.
39. Med integrationsindsatsen er vi gode til at få nyttilkomne borgere i job. Det jobrettede fokus skal fastholdes for både kvinder og mænd. Vi vil i vores udvalg for børn og familier, erhverv og beskæftigelse, omsorg og livskraft, og det særlige udvalg for trivsel og sammenhængskraft, arbejde med dette perspektiv gennem en ny handlingsplan for integration. Det er vigtigt, at alle lærer dansk, at børnene kan deltage i fritidsaktiviteter og bliver støttet af deres familie i deres skolegang, at de unge kommer i uddannelse, og at alle kvinder bliver en del af samfundslivet.
40. Hillerød Kommune er uddannelsesby for de unge i Nordsjælland, og vi ønsker at udvikle det levende uddannelsesmiljø med endnu flere uddannelser. For at støtte campus-tankegangen reserveres det sidste byggefelt på Carlsbergvej til en uddannelsesinstitution.
41. Vi samarbejder med nordsjællandske kommuner gennem Strategisk Uddannelsesforum Nordsjælland, SUN, hvor vi aktuelt har fokus på at understøtte unge, der ikke selv kommer videre med uddannelse eller job efter grundskolen. SUN spiller en væsentlig rolle for oprettelsen af FGU, forberedende grunduddannelser, og har været udgangspunktet for en analyse af Ungdommens Uddannelsesvejledning, UU. I 2019

skal vi beslutte, hvordan UU skal organiseres, og hvordan kommunerne bedst kan samarbejde om uddannelsesvejledningen.

Børn, skole og sundhed

42. Familier kan have brug for at få passet deres børn før eller efter, at dagtilbuddet har åbent, og det giver en ændring af dagtilbudsloven mulighed for at imødekomme. Forældre kan fremover kombinere en plads i dagtilbud til deres barn med privat pasning uden for dagtilbuddets åbningstid, og dermed kan vi afskaffe den lidt længere åbningstid, vi har haft i nogle få institutioner.
43. Vi vil i gang med en ny daginstitution på Roskildevvej, fordi der bliver flere og flere børn i vores kommune. Vores dagtilbud skal give let tilgængelige og trygge rammer til børnene, og børnene skal have et sted at trives, lege, få venner og lære. Når vi skal bygge nyt og moderne, ønsker vi at benytte lejligheden til at give inspiration til de øvrige dagtilbud, fx i forhold til indretning og koblingen mellem leg og læring inde og ude.
44. Vores folkeskoler er attraktive og bør være det naturlige førstevalg for endnu flere familier. Vi inviterer vores skolebestyrelser og andre samarbejdspartnere til et samarbejde om, hvordan vi gør folkeskolen til det naturlige førstevalg. Vores skoler har et højt fagligt niveau, et særligt fokus på at forbedre elevernes niveau i matematik og byder det omgivende samfund indenfor gennem Åben Skole.
45. Når vi ønsker folkeskolen som det naturlige førstevalg, vil Børne, Familie og Ungeudvalget, forvaltningen og skolernes og dagtilbuddenes ledelser arbejde på en tæt sammenhæng mellem dagtilbud og skoler. En styrket lokal tilknytning til skolen giver den bedst mulige overgang mellem dagtilbud og skole. Forældrene er velkomne i vores folkeskoler, som ønsker at udvikle det forpligtende samarbejde mellem hjem og skole. Vi glæder sig over aktive skolebestyrelser, og lægger stor vægt på det sociale liv om børnenes klasser og byder bidrag til debatter om skolens udvikling velkommen.
46. Vi vil blive ved med at have skoler både i store og små byer og landsbyer. For at gøre det økonomisk bæredygtigt for skolerne, og for at skabe tryghed om de økonomiske rammer for både skoler og lokalsamfund, bevilger vi 5,0 mio. kr. med årlig virkning fra 2019-22 til understøttelse af skoledrift i vores lokalsamfund. Børne-, Familie- og Ungeudvalget følger udviklingen tæt.
47. Vores skoler skal som en del af det store kommunale fællesskab også bidrage til at løse vores udfordringer med at få et bæredygtigt budget. Byrådet mener det er en svær beslutning, men nødvendig, når alle skal bidrage. Vi indfører en ekstra halv undervisningstime til lærerne. Vi ansætter flere pædagoger i skolen, sparer dermed på det samlede budget, og forslaget flugter med vores ønske om, at pædagoger i højere grad skal indgå i skoledagen. Vi arbejder dertil med at nedbringe sygefraværet til et niveau, som nogle af vores skoler er på.
48. En særlig anlægsramme på 450.000 i 2019 og 300.000 i 2020-22 udmøntes af Børn, Familie og Ungeudvalget.

49. Vi vil investere i fritidspas og fritidsjob, der kan give børn og unge økonomiske muligheder for at deltage aktivt i fællesskaber, som de ellers ikke ville have haft. Vi prøver fritidsjob, fritidspas og støtte til kontingenter i 2019 og overvejer så, om det skal være et permanent tilbud.
50. På Brødeskovvej opretter vi et trygt og godt botilbud til unge med pædagogisk støtte til hjælp i overgangen til voksenlivet herunder støtte og vejledning i forhold til uddannelse og job.
51. Et juniorbrandkorps i et samarbejde mellem Frederiksborg Brand og Redning og Hillerød Ungdomsskole vil blive et nyt tilbud til unge mellem 13 og 18 år. Deltagelse vil give unge mulighed for at prøve forskellige roller i et juniorbrandkorps, og vil give de unge evner inden for personligt lederskab, teambuilding, socialisering og omsorg.

Borgere der har brug for omsorg og mere livskraft

52. Regeringen spiller i efteråret ud med en stor sundhedsreform, der lægger op til, at endnu flere sundhedsopgaver skal løses i kommunerne. Samtidig er der et meget stort pres på vores sundhedscenter, som skal hjælpe flere borgere, og arbejdsmiljøet er ikke så godt, som vi ønsker for vores medarbejdere. Presset forstærkes af et mere og mere specialiseret hospitalsvæsen, som overlader mange opgaver til kommunerne. Vi har sat midler af til at begynde planlægningen og byggeriet i 2020 af en betragtelig udvidelse af vores sundhedscenter.
53. Mange sygeplejeopgaver er allerede overgået til kommunerne med krav om yderligere kompetencer og ressourcer. Det presser økonomien i vores sygepleje, og det pres fortsætter. For at budgettere realistisk sætter vi yderligere midler af til sygeplejen, og opretholder niveauet i akutsygeplejen.
54. Byrådet ønsker at bevare det nuværende serviceniveau for tandbehandling af ældre og udsatte borgere, og afsætter penge til vedligeholdelse af tandlægebussen.
55. Med de nye opgaver bliver det endnu vigtigere at styrke samarbejdet om borgerens overgang fra hospital til den kommunale omsorg, og vi vil undgå, at borgerne bliver genindlagt hvor dette er u hensigtsmæssigt. Til et samarbejde med Nordsjællands Hospital afsætter Hillerød Kommune penge til at afprøve metoder, hvor medarbejdere fra hospitalet kan løse opgaver eller overdrage behandlingsansvar til vores sundhedsfaglige medarbejdere.
56. Det skal være trygt at blive gammel i vores kommune, og vi er på vej med nye boliger på Sophienborg Plejecenter, og vil udvikle et projekt med plads til flere plejeboliger i Favrholt. Dette projekt skal være en naturlig del af et boligområde, hvor man kan blive boende i området, selv når man får brug for at komme i plejebolig. Plejeboligerne på Sophienborg skal stå færdige i 2021, men vi har bedre tid til at udvikle et projekt sammen med OK-Fonden for Favrholt, hvor vi både skal arbejde med indhold og ejerformer.
57. Vi vil gerne have undersøgt om flere borgere kan få adgang til at købe mad fra f.eks. det fælleskommunale køkken Mad til Hverdag. Udvalget for Omsorg og Livskraft vil tage

nærmere stilling til målgruppen på baggrund af et oplæg fra forvaltningen, herunder at en sådan udvidelse ikke bliver konkurrenceforvridende.

58. For at modgå behovet for nedskæringer på servicen til borgerne, vil vi sælge reklameplads på Hjemmeplejens biler inden for de retningslinjer, som byrådet har vedtaget.
59. Antallet af mennesker med psykiske lidelser og med behov for støtte stiger, og det medfører højere udgifter. Vi styrker forebyggelse og rehabilitering, der skal støtte borgerne i at leve et godt liv med mindst mulig gene af deres psykiske lidelse. Vi tilrettelægger den socialpædagogiske indsats bedre i samarbejde med borgeren. Sagsbehandleren skal følge borgeren tættere, så det sikres, at den indsats, der ydes, er den rigtige.
60. Vi vil supplere fagmedarbejderne i socialpsykiatrien med et erfarent brugerperspektiv ved at samarbejde med frivillige som såkaldte peers. En peer er en borger, der har lært at mestre sin psykiske sygdom, og som støtter en borger, der aktuelt har en psykisk lidelse. Erfaringer viser, at borgere med psykiske vanskeligheder på denne måde oplever øget trivsel og større effekt af den socialpsykiatriske indsats.
61. Mange flere borgere har brug for hjælp, og det er ikke muligt at rumme den store tilgang til det sociale område inden for de eksisterende økonomiske rammer. Vi skal tilføre flere penge til området til de børn, som bliver voksne, men stadig har brug for støtte, og til de borgere, vi har erfaring for pludselig får behov for støtte. Den opgave er løst for 2019 og 2020, men vi vil også i årene derefter lægge budgetter, så vi bevarer muligheden for at tage hånd om de mest sårbare borgere. Den behovsvurdering, der er fremlagt til budgettet, er den mest realistiske, og der er gennem en årrække arbejdet på at effektivisere området. Byrådet vil fra starten af 2019 arbejde videre med området, ligesom vi fortsat vil arbejdet sammen med andre kommuner for at lære af deres erfaringer og opstille alternative tilbud til de sårbare borgere.

Kultur og frivillighed

62. Vi ønsker at beholde Mastodonterne i vores kommune. Teatertruppen skal flytte fra sin nuværende placering, fordi det nye Nordsjælland Hospital skal bygges og Favrholt udvikles. Mastodonterne et stort aktiv for os, og vi ønsker at sikre, at de fortsat kan have til huse her, og sætter midler af til at dække husleje i en 3-årig periode, til istandsættelse af de nye lokaler og til truppens flytteomkostninger.
63. Vi ønsker et tættere samarbejde mellem vores kulturinstitutioner og dagtilbudsområdet, for at stimulere børns engagement, fantasi, kreativitet, nysgerrighed og lyst til læring.
64. Byrådet arbejder med at gøre det lettere at være frivillig, og forvaltningen er i gang med et rundspørge om, hvad der kan lette de frivilliges og foreningernes arbejde. Vi ved, at vi kan lette kommunikationen mellem de frivillige og kommunen, og vi arbejder på at afdække, hvordan foreningerne kan få nemmere adgangsforhold, nemmere ved at gennemføre arrangementer/events og nemmere ved at bidrage til kvaliteten af de kommunale bygninger, som de bruger.

65. Hillerød Kræmmermarked har i 2018 takket af efter mange års succesfuldt arbejde. Hillerød Byråd har besluttet at understøtte, at de frivillige foreninger fortsat skal kunne skabe overskud til forenings- og kulturlivet. Der er afsat penge i 2018-20. Bestyrelsen for Kræmmermarkedet inviteres til sammen med Hillerød Byforum til at mødes med Kultur og Fritidsudvalget for at tale om, hvordan bevillingen bedst kan støtte et levende kultur- og foreningsliv. Bestyrelsen for Kræmmermarkedet fremlægger derefter et mere konkret forslag til anvendelse af bevillingen til godkendelse i Hillerød Byråd.

Idræt, frivillighed og sundhed

66. Med en model for udvikling og fondsfinansiering af udvalgte projekter i forvaltningen tager vi fat på at understøtte arbejdet med at finde medfinansiering til f.eks. Torvet, Multiparken, Det aktive Gadekær, en kunstgræsbane i Skævinge, og fornyelsen af Hillerød Stadion. Byrådet har sat en proces i gang med at udarbejde en idrætspolitik, som bliver ledsaget af en idrætsinvesteringsplan. I den vil vi prioritere, så kommunens idræts- og fritidsfaciliteter udbygges og tilgodeser både breddeidræt, specialidræt, bydele og lokalsamfund. Idrætsinvesteringsplanen skal være udarbejdet, så prioriteringen af ønskerne kan indgå i budgetforhandlingerne for 2020-23, og så finansieringen af de enkelte elementer kan bakkes op af den nye model for udvikling og fondsfinansiering.

67. Vi ønsker at udvikle et moderne hovedstadion på Selskovvej. Derfor vil byrådet behandle en lokalplan og en sag om den nødvendige økonomi. Planen skal give grundlag for at formulere anlægsønsker til forhandlingerne om budget 2020-23. Projektforslaget vil indgå i idrætsinvesteringsplanen.

68. Projektet Det aktive Gadekær i Hillerød Øst kan komme til at spille en vigtig rolle som samlingspunkt for børn og voksne, og en kunstgræsbane og andre lærings- og bevægelsesfaciliteter vil være aktiver for såvel skolen, bydelens beboere og for fodboldklubbernes mulighed for at fastholde og tiltrække medlemmer. Projektforslaget vil indgå i idrætsinvesteringsplanen.

69. Street-Lab har gennem de seneste 1½ år inkluderet og engageret børn, unge og voksne fra hele byen og på tværs af social baggrund og interesser. Vi afsætter et huslejetilskud til Street-Lab i de kommende 2 år.

70. Vi tilføjer Basen ekstra 200.000 kr. for at sikre en professionel og stabil ramme om Street-Lab og Den sociokulturelle Landsby. Udvikling af Street-lab som forebyggende fællesskab.

71. En ny Multipark i Hillerød kan blive et særligt sted med en mangfoldighed af børn, unge og voksne. Her kan alle mødes, udfolde sig og have det sjovt sammen med afsæt i gadeidræt og -kultur. Projektforslaget vil indgå i idrætsinvesteringsplanen.

72. Vi ønsker at skabe mulighed for, at der kan spilles fodbold i Skævinge hele året. En realisering og finansiering vil fordrer et samarbejde med lokale foreninger. Projektforslaget vil indgå i idrætsinvesteringsplanen.

73. Hillerød Svømmehal har brug for at blive renoveret. Idræt og Sundhedsudvalget vil behandle behov, ambitioner og investeringsmuligheder. Projektet vil indgå i idrætsinvesteringsplanen.
74. Mange flere skal have mulighed for at være aktive og vi sætter penge af til at gennemføre DIF/DGI's vision "Bevæg dig for livet" i vores kommune, og vi indgår en aftale om, at Hillerød Kommune skal være visionskommune.
75. Vi ønsker at sikre rammerne om HGI Springgymnastik og afsætter midler til deres fortsatte benyttelse af Trollesmindehallen 2 dage ugentligt.

Det er KL, der har forhandlet rammerne for økonomiaftalen på plads med regeringen, og både anlægsloft og serviceramme følges af sanktionsmuligheder over for kommunen i forbindelse med budgetlægningen og/eller med budgetlægningen og regnskabsaflægningen. Dermed er kommunernes budgetlægning gjort indbyrdes afhængig, og hvis en kommune vedtager overskridelser, er andre kommuner med til at betale for det. Vores budget i Hillerød Kommune ses som en del af helheden, og vi kan blive stillet over for forslag om justeringer inden den endelige budgetvedtagelse.

Reguleringer af budgettet som følge af takstberegninger og tekniske ændringer i pris- og lønfremskrivninger vil fremgå af det materiale, der bliver lagt frem til budgettets endelige vedtagelse ved andenbehandlingen i byrådet den 10. oktober 2018.

Aftalen er indgået mellem Venstre, Socialdemokratiet, Det konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti.